

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-3-206 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 08-66/1057-412
Karar Tarihi : 20.11.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof.Dr.Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN,
Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı
KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Zeynep MADAN, Erdem AKTEKİN

C. ŞİKAYET

20

EDEN : Cavit ATAK
Temsilcisi: Avukat S. Adnan KOYLAN
Millikuvvetler Cad. Özmelek Apt. No.23 Balıkesir

D. HAKKINDA İNCELEME YAPILAN:

Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.
Kemalpaşa Cad. No:52 35070 Işıkkent / İzmir

E. DOSYA KONUSU: Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.'nin Bahar Büfe işletmecisi Cavit ATAK hakkında açtığı davanın Rekabet Kurulunun 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı Kararı'na aykırı olduğu iddiası.

30

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Yapılan başvuruda özetle; Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.'nin (Bimpaş) Cavit Atak ile imzalamış olduğu ve rekabet etmeme yükümlülüğü içeren Bayilik Bölgesi Satış Noktası Sözleşmesi (sözleşme) ile Rekabet Kurulu'nun 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı kararına aykırı davranıldığı iddia edilmektedir. Bu başvuruda,

40

- Cavit Atak ile Bimpaş arasında 31.12.2002 tarihinde rekabet etmeme yükümlülüğü içeren bir sözleşme imzalandığı,
- Cavit Atak'ın sözleşme gereği Bimpaş tarafından kendisine verilmesi gerektiği halde verilmeyen iskontolar ve iade edilmeyen teminat senedi ile ilgili Bimpaş aleyhine 12.8.2004 tarihinde İzmir Ticaret Mahkemesi'nde dava açtığı,
- Bimpaş'ın da Cavit Atak aleyhine, Cavit Atak'ın rekabet etmeme yükümlülüğüne uymadığı iddiasıyla sözleşmedeki cezai şartı tahsil etmek üzere karşı dava açtığı,
- İzmir 3. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin ise 2.3.2006 tarihli kararıyla Cavit Atak'ın sözleşme konusu cezai şartı Bimpaş'a ödemesi yönünde karar aldığı,
- Davaya konu olan sözleşmedeki rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin hükümlerin Rekabet Kurulu'nun 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı kararıyla geçersiz hale gelmesi nedeniyle Bimpaş'ın belirtilen davayı açmasının, devam ettirmesinin ve dava sonucu icra takibi yapmasının Kurul'un ilgili kararını tanımamak anlamına geldiği,

50

ifade edilerek Bimpaş'ın Kurul kararına aykırı hareket ettiği gerekçesiyle gereğinin yapılması talep edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 22.10.2008 tarih, 6876 sayı ile intikal eden başvuru üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 12.11.2008 tarih ve 2008-3-206/İİ-08-ZM sayılı İlk İnceleme Raporu 12.11.2008 tarih, REK.0.07.00.00-110/248 sayılı Başkanlık Önergesi ile 08-66 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

60

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; şikâyete konu olay hakkında 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığı, şikâyetinin reddinin gerektiği sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmektedir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

I.1.1. 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı Kurul Kararı ve uygulanması

70

Kurulun 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı kararında Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş.(Efpa) ile Bimpaş'ın kendilerinin veya distribütörlerinin/bayilerinin hem açık satış yapan nihai satış noktaları hem de kapalı satış yapan nihai satış noktaları ile akdettikleri tek elden satın alma anlaşmalarında yer alan rekabet etmeme yükümlülüklerinin (münhasırlık şartı) ve bu etkiyi doğuran diğer sınırlamaların (tek elden satın alma yükümlülükleri, asgari satın alma/satış yükümlükleri, verilen krediler, indirimler ve diğer katkıların tek marka satma şartına bağlanması gibi yükümlülükler), bira pazarında etkin rekabetin oluşmasının önünde önemli bir engel olduğuna ve sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüklerinin ve bu etkiyi doğuran nitelikteki diğer yükümlülüklerin anılan sözleşme metinlerinin tamamından çıkarılmasına karar verilmiştir.

80

Karar Bimpaş'a 16.6.2005 tarihinde tebliğ edilmiş ve ardından 12.9.2005 tarihinde Bimpaş'tan alınan tevsik yazısında, sözleşmelerde değişiklikler yapılarak Karar gereğince bu değişikliklerin nihai satış noktalarına bildirimlerinin yapıldığı ifade edilmiştir. Geri bildirim değerlendirildiği 31.10.2005 tarih ve 05-76/1031-288 sayılı Kurul Kararında, Bimpaş tarafından bayi/distribütörlere yapılan bildirimlerin özellikle soğutucu dolaplara ilişkin kısmının Kurulun 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı Kararına aykırı olduğu sonucuna varılmış ve gerekli değişikliklerin yapılabilmesi için teşebbüslere 30 gün süre verilmiştir. Kurulun 31.10.2005 tarihli kararının Bimpaş'a 7.11.2005 tarihinde bildirilmesinin ardından, 8.12.2005 tarihlerinde alınan yazıda, karar gereği olan bildirimlerin bayi/distribütörlere ve nihai satış noktalarına yapıldığı ifade edilmiştir. Kurul, 4.1.2006 tarihinde, Bimpaş'ın bayi/distribütörlere yapmış olduğu bildirim 05-76/1031-288 sayılı Karar doğrultusunda olduğundan 06-1/8-MB sayı ile bilgi almıştır.

90

I.1.2. Bimpaş ve Şikâyetçi Arasındaki Ticari İlişki

100 Bimpaş ve şikâyetçi arasında 31.12.2002 tarihinde 2 yıl geçerli olmak üzere “*Bayilik Bölgesi Satış Noktası Sözleşmesi*” imzalanmıştır. Bu sözleşme ile şikâyetçi Bimpaş’tan aylık asgari (.....) (.....) litre bira almayı ve başka marka bira satmamayı taahhüt etmiştir. Taraflar ayrıca sözleşme hükümlerine uymayan tarafın diğer tarafa (.....) (.....) Amerikan Doları cezai şart ödemesi hususunda anlaşmışlardır.

110 Şikâyetçi 2004 yılında İzmir Asliye Ticaret Mahkemesi’ne başvurarak Bimpaş’ın sözleşme ile taahhüt ettiği iskontoları vermediği gerekçesiyle Bimpaş aleyhine dava açmış ve mahkemeden almaya hak kazandığı iskontoların tarafına ödenmesini ve sözleşme sırasında verdiği senedin iptalini talep etmiştir. Bimpaş da aynı mahkemede şikâyetçi aleyhine karşı dava açmış ve şikâyetçinin sözleşmedeki rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin hükümlere aykırı hareket ettiği gerekçesiyle şikâyetçiden sözleşmede öngörülen cezai şartı talep etmiştir.

120 İzmir 3. Asliye Ticaret Mahkemesi 2.3.2006 tarihli kararıyla sözleşme süresince verilmesi gereken iskontolara ilişkin olarak Bimpaş tarafından şikâyetçiye 6.000 (altıbin) YTL’nin verilmesine, cezai şarta ilişkin olarak da şikâyetçi tarafından Bimpaş’a sözleşmede belirtilen cezai şartın ödenmesine karar vermiştir. Şikâyetçi tarafından temyiz edilen söz konusu karar 2007 yılında Yargıtay tarafından onanmıştır.

1.1.3. Değerlendirme

22.4.2005 tarihinde aldığı 05-27/317-80 sayılı Kurul kararı ile Efpa ve Bimpaş’ın münhasırlık içeren anlaşmalarından grup muafiyeti geri alınmıştır. Dolayısıyla, bu tarihten önce yürürlükte olan anlaşmalar grup muafiyetinden yararlanmaktadır. Bimpaş ve şikâyetçi arasında münhasırlık hükmü içeren sözleşme 31.12.2002 tarihinde imzalanmıştır.

130 Dosya kapsamındaki şikâyetin konusu, Bimpaş’ın, Kurulun 22.4.2005 tarihli kararı ile geçersiz kılınan rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin hükümlere dayanarak şikâyetçi aleyhine dava açarak, açtığı davayı takip ederek ve dava sonucu oluşan mahkeme kararı ile icra takibi yaparak, Kurul kararına karşı hareket ettiği iddiasıdır. Kurulun 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı kararının Bimpaş tarafından ihlal edilip edilmediğinin belirleyicisi olan husus, Bimpaş’ın cezai şartın ödenmesi için yasal işlemleri başlatmasına temel oluşturan, satış noktasının sözleşme hükümlerine aykırılık teşkil eden davranışlarının, ne zaman gerçekleştirildiğidir.

140 Yukarıda belirtildiği üzere şikâyetçi ile Bimpaş arasındaki sözleşme 31.12.2002 tarihinde iki yıl süreli olarak imzalanmıştır. 2.3.2006 tarihli mahkeme kararından, iki taraf arasındaki ticari ilişkinin 2003 yılı sonuna kadar devam ettiği, 2003 yılından sonra ise şikâyetçinin başka marka bira sattığı ve sözleşme ile yüklendiği aylık satın alma miktarlarını tutturamadığı anlaşılmıştır. Bimpaş’ın münhasırlık içeren anlaşmalarından grup muafiyeti 22.4.2005 tarihinde geri alınmış, şikâyetçi ise sözleşme hükümlerini Kurul kararından önceki bir tarihte, 2004 yılı içerisinde, ihlal etmiştir. Dolayısıyla, Bimpaş ve satış noktası arasında imzalanan sözleşme hükümlerinin, Cavit Atak tarafından 22.4.2005 tarihi öncesinde ihlal edilmiş olduğunun mahkeme kararıyla da ortaya konulmuş olmasından hareketle, Bimpaş’ın

şikayetçi hakkında başlattığı yasal işlemin, Kurulun 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı kararı çerçevesinde değerlendirilmesi mümkün değildir.

150

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

şikayet konusu ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.